

Szege*d* lisztellátása az új termésé*v*ben.

— Allitól*ag* nem lesznek rekvirálások. —

(Saját tudósítónktól.) Szerdai számunkban részletesen foglalkoztunk a szege*d*i gabonatermés eredményével, annak felosztásával és azzal a hiánnyal, amely papirforma szerint mutatkozik. A földmivelésügyi minisztériumba kedden nagy tanácskozást hívtak egybe a gabonatermésnek és felosztásnak megállapítása céljából. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elmondhatjuk, hogy a minisztérium részéről több körülményt tapasztaltunk a nemtermelő városi lakossággal szemben, mint a helyi illetékesek részéről. Csak egy példát említiünk: Szege*d*en 90 ezer métermázsában irányozták elő a nemtermelők gabonaszükségletét, míg a földmivelésügyi minisztériumban ezt 8 ezer mázsával felemelték. Ezzel szemben a termelők az itthoni megállapítás szerint 147 ezer mázsát tarthattak volna meg különféle címeken, míg a földmivelésügyi kormány megállapítása szerint ezek csak 104 ezer métermázsát tarthatnak vissza.

A budapesti tanácskozáson Szege*d*et dr. Kelemen Béla főispán, Bokor Pál helyettes-polgármester és Balogh Károly tanácsnok képviselték és az ő szereplésüknek nagy része van benne, hogy a tanácskozások végső eredménye Szege*d*re nézve, ha nem is teljesen megnyugtató, de mindenesetre kielégítő.

Mindjárt a tanácskozás elején kiderült, hogy az itthon készült statisztika egy nagy tévedésre lett alapítva. A városi kalászos gabonával bevetett területét 53.000 katasztrális holdban határozták meg. Pedig ez nem katasztrális hold, hanem kis magyar hold, ami katasztrális holdakra átszámítva 40.000 holdat tesz ki. Ennek természetes következménye, hogy vetőmagnak sem 53.000 mázsa, hanem 95 kiloójával csak 39.000 mázsa kell.

A kormány nem ismeri el a szege*d*i termésbecslést, amely 3 mázsásnak mondja az egész termés átlagát, hanem ezt 4 és fél métermázsában állapítja meg, ami szerintünk körülbelül meg is felel a tényleges állapotnak. Eszerint tehát Szege*d* területén 180000 mázsa gabonának kellett teremnie, de akár több,

akár kevesebb termett, a kormány követeli, hogy a gazdasági szükséglet címén visszatartható 140 ezer mázsa levonása után fennmaradó 76 ezer mázsa gabonát szolgáltatassák be a Haditerménynek. A városi lakosság ellátásához még szükséges 22.000 mázsa gabonát a kormány szállíttatja olyan vidékről, ahol fölösleg van.

Ezt a fölösleget azonban a kormány csak az esetben hajlandó szállítani, ha a szege*d*i termelők tényleg leszállítják a 76 ezer mázsát. Ha ez megtörténik, akkor rekvirálás Szege*d*en az idén, illetőleg ebben a kampányban egyáltalán nem lesz, ellenkező esetben megismétlődik a házról-házra járás és felkutatás annyiszor, amíg az egész szükséglet együtt lesz. A kormány ugyanis abban a feltevésben van, hogy szigorú rekvirálással sokkal több gabonát lehetne összehozni, mint a mennyit most a termelőktől kérnek.

Nagyon fontos és üdvös ujtása a Haditerménynek, hogy olyan helyekről, ahol fölösleg nincs, vagy ahol hiány mutatkozik, nem szállítanak el gabonát, hanem a városban raktározzák és nem leszünk többé annak a kétségnek kitéve, hogy vajjon megérkezik-e idejekorán a kiutalt lisztkontingens vagy sem. Arra azonban kevés kilátás van, hogy az ellátatlanok gabonát vásárolhassanak, mivel a kormány nem akar módot adni arra, hogy egyesek jobb kiörlés folytán kevesebb lisztet kapjanak és rá legyenek utalva lisztnek kerülő uton való beszerzésére. Másrészt meg akarja akadályozni a kormány a korpaszétforgácsolódását, mivel korpában az új kiörlési rendelet folytán így is igen nagy lesz a hiány.

Amint az értekezleten résztvevők mondják, Szege*d*del, dacára a radikális változtatásoknak, még mindig nagyon enyhén bánt a kormány. Más városokkal — állitól*ag* — sokkal szigorúbban bántak el, aminek valószínű magyarázata az, hogy más városok jelentéseikben kevésbé ragaszkodtak az igazsághoz, mint Szege*d*.

Urmánczy: A háboru valóságos háborus konjunkturát teremt számukra. Ezek mellett egy-egy puskaport nem szagolt vezérkaritiszt a legnagyobb úr.

Förster Aurél: Többnyire csehek!

Urmánczy Nándor: A vezérkar születési hibában szenved; oda csak a kriegsschuleből lehet bejutni, oda pedig csak azok juthatnak be, akik fiatalon stréberkedni tudnak.

Szurmay: Ugyan!

Urmánczy: A Beck-éra önértetet kiölrő rendszere most termi meg gyümölcsét, mert ezek a vezérkari törzstisztek, ha felülről valami lehetetlen, kivihetetlen, nagy emberáldozatot követelő parancsot kapnak, nem mernek ellentmondani. Ebből az iskolából kerültek ki azok, akik tájékozatlanul adják ki a végzetes parancsokat. A vezérkar főnöke, mikor az előkészületek folytak az offenzívára, Konstantinápolyba utazott. Ez komolytalanná teszi az offenziva előmunkálatait. **Ludendorff**, ha elhagyja a főhadiszállást, akkor a csapatokhoz megy. A főszállásmester igen fontos hivatást tölt be, sohasem volt az etappeban, hanem mint a hetedik hadsereg parancsnoka, oka volt egy vereségnek, melyért magára irányította a németek haragját.

(A magyar tiszteket mellőzik.)

Itt nagy szerepe van a protekciónak és a magyarsággal szemben érzett ellenszenvnek is. Egy volt vezérkari törzstiszt írja neki, hogy a Piave mellett szenvedett vereségnek, mint minden vereségnek egyik oka, hogy a magyar tiszteket kizárják a vezetőségből, titkos rangszámokat adnak a magyar vezérkari tiszteket és e titkos jelzések alapján osztják be a vezérkari tiszteket olyképpen, hogy a csehek okosak lesznek, a magyarok pedig tehetségtelenek, akiket mellőzni kell.

Szurmay: Lehetetlen, hogy ezt vezérkaritiszt írta volna!

Urmánczy: A honvéd tüézrezdek parancsnokainak ötven százaléka nem tud magyarul. (Szurmay rosszalóan fejét csóválja.)

(Részrehatlás az ágyuk elosztásánál.)

Urmánczy: Az olasz offenzivánál az ágyuk szétosztásának arányszáma az volt, hogy József őherceg hadseregének minden egy ágyujára Conrad hadseregénél öt ágyu, Wurm hadseregénél pedig 3—6 ágyu jutott.

Szurmay: Ez körülbelül megfelel a valóságnak!

Urmánczy: Akinek kisebb volt az ereje, arra volt bízva a legnagyobb feladat: József őhercegre, miről különben még beszélni fogunk.

Fényes: Hirdetik, hogy kilőtték a magyarokat!

Urmánczy: Megmondták a honvédelmi miniszternek, hány osztrák ezred ellen állítottak magyar rohamszázadokat.

(Rosszul báznak a legénységgel.)

A közlegényeket megbüntetik, ha idő előtt megeszik a konzerveiket, némelyiket 25 botütéssel sújtják, sőt gyakran súlyosabb büntetéshez is nyultak, de azoknak, akik gondtalanul veszteségeket okoztak, hajukszálla se görbül meg. Akár az ellenséges hatalmagnál, akár a szövetséges hadseregekben is felelősségre vonják a tábornokokat. Franciaországban most készül törvényjavaslat a mulasztást elkövetett generálisok felelősségre

Wekerle és Szurmay az olasz offenziváról.

— Arulás okozta a piavei visszavonulást. — Urmánczy Nándor interpellációja. — A képviselőház ülése. —

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

A képviselőház szerdai ülését háromnegyed tizenegykor nyitotta meg Szász Károly elnök.

Báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszter javaslatot terjesztett be a tárgyalás alatt levő katonai ellátási törvényjavaslat kiegészítéséről pótiáradék engedélyezése tárgyában.

Urmánczy interpellációja.

Urmánczy Nándor az Olaszország elleni offenziva tanulságairól interpellál. Készkarva halasztotta interpellációját, míg le nem csillapodik az idegesség, mely az országban a piavei események nyomán támadt. A sok hiába elfolyt vért nem lehet visszavezetni a nemzet testébe, de azért megpróbálja higgadtan, nyugodtan tárgyalni a kérdést. Wekerle miniszterelnök június 28-án azt mondta, hogy az ország meg lehet nyugodva, nagyobb veszteségek nem fognak érni bennünket, állásaink biztosítottak és bizalmunk lehet haderőnk jövő működése és a háboru kimenetelére iránt. Abban igaza van Tiszának, hogy hős katonák álltak a Piavenál és Tirolban, de aránytalanul nagy és fölösleges veszteség ért, amely kikerülhető lett volna.

A kórházak újból megteltek és itthon is sűrűn temetik a hősi halottakat. Azt mondta a miniszterelnök, hogy állásaink biztosítottak. Azóta elvesztettük a Col del Rossót, a Piave

deltáját és a Monte di Val Bellát.

Hogy mekkora az egész veszteség, nem tudjuk, nem is célja azt kutatni, mekkora áldozatba került offenzivánk, csak a tanulságokat akara levonni.

(A vezérkar hibái.)

Urmánczy Nándor: A betegség a hadsereg szervezetében és a vezérkarban van. Katonáink páratlan bátorsággal és önfeláldozással harcolnak. A vezetésben van a hiba, ahol legtöbbször nem a tehetség, hanem a protekció érvényesül. A mostani rendszer kiölrő az önértetet a tisztekből, hízlegésre készíti őket, tájékozatlan, sablonos generálisok kerülnek fontos pozíciókba, akik nem ismerik a csapatokat és nem érznek velük.

Meskó Zoltán: Ez a legrosszabb!